

**ПАСТАНОВА МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
22 жніўня 2012 г. N 101**

**АБ ЗАЦВЯРДЖЭННІ ІНСТРУКЦЫІ АБ ПАРАДКУ ПРАВЯДЗЕННЯ АТЭСТАЦЫІ ПЕДАГАГІЧНЫХ
РАБОТНІКАЎ СІСТЭМЫ АДУКАЦЫІ (АКРАМЯ ПЕДАГАГІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ З ЛІКУ ПРАФЕСАРСКА-
ВЫКЛАДЧЫЦКАГА СКЛАДУ)**

(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 N 20,
от 26.11.2014 N 163, от 20.11.2015 N 131, от 11.05.2017 N 46,
от 08.05.2018 N 37)

На падставе [падпунктаў 4.6 і 4.26 пункта 4](#) Палажэння аб Міністэрстве адукацыі Рэспублікі Беларусь, зацверджанага пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 4 жніўня 2011 г. N 1049 "Об изменении, дополнении и признании утратившими силу некоторых постановлений Правительства Республики Беларусь по вопросам образования", Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. Зацвердзіць прыкладзеную [Інструкцыю](#) аб парадку правядзення атэстацыі педагагічных работнікаў сістэмы адукацыі (акрамя педагагічных работнікаў з ліку прафесарска-выкладчыцкага складу).

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 20.11.2015 N 131)

2. Выключаны.

(п. 2 исключен. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

3. Дадзеная пастанова ўступае ў сілу пасля яе афіцыйнага апублікавання.

Міністр

С.А.Маскевіч

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Брэсцкага абласнога
выканаўчага камітэта
К.А.Сумар
13.08.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Віцебскага абласнога
выканаўчага камітэта
А.М.Косінец
26.07.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Гомельскага абласнога
выканаўчага камітэта
У.А.Дворнік
10.08.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Мінскага абласнога
выканаўчага камітэта
Б.В.Батура
26.07.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Гродзенскага абласнога
выканаўчага камітэта
С.Б.Шапіра
26.07.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Мінскага гарадскога
выканаўчага камітэта
М.А.Ладуцька
26.07.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня
Магілёўскага абласнога
выканаўчага камітэта
П.М.Руднік
24.07.2012

УЗГОДНЕНА
Міністр працы
і сацыяльнай абароны
Рэспублікі Беларусь
М.А.Шчоткіна
20.08.2012

УЗГОДНЕНА
Старшыня Цэнтральнага камітэта
Беларускага прафесійнага
саюза работнікаў
адукацыі і навукі
А.А.Бойка
20.08.2012

ЗАЦВЕРДЖАНА
Пастанова
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
22.08.2012 N 101

ІНСТРУКЦЫЯ АБ ПАРАДКУ ПРАВЯДЗЕННЯ АТЭСТАЦЫІ ПЕДАГАГІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ СІСТЭМЫ АДУКАЦЫІ (АКРАМЯ ПЕДАГАГІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ З ЛІКУ ПРАФЕСАРСКА-ВЫКЛАДЧЫЦКАГА СКЛАДУ)

(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 N 20,
от 26.11.2014 N 163, от 20.11.2015 N 131, от 11.05.2017 N 46,
от 08.05.2018 N 37)

ГЛАВА 1 АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Дадзеная Інструкцыя вызначае парадак правядзення атэстацыі педагогічных работнікаў сістэмы адукацыі (акрамя педагогічных работнікаў з ліку прафесарска-выкладчыцкага складу).
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 20.11.2015 N 131)

2. Дзеянне дадзенай Інструкцыі распаўсюджваецца на педагогічных работнікаў устаноў адукацыі, іншых арганізацый, якім у адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - арганізацыі сістэмы адукацыі), а таксама на педагогічных работнікаў, што працуюць па працоўных або грамадзянска-прававых дагаворах у індывідуальных прадпрыемствах, якім у адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - педагогічныя работнікі ІП).

3. Атэстацыя педагогічных работнікаў - гэта вывучэнне і ацэнка іх прафесійнага ўзроўню, дзелавых і асабістых якасцей, вынікаў педагогічнай дзейнасці па фарміраванню ведаў, уменняў, навыкаў, інтэлектуальнага, маральнага, творчага і фізічнага развіцця навучэнцаў пры рэалізацыі зместу адукацыйных праграм дашкольнай, агульнай сярэдняй, прафесіянальна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай, спецыяльнай, дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі, праграм выхавання, ажыццяўленні навукова-метадычнага забеспячэння.
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

Асноўнымі прынцыпамі атэстацыі педагогічных работнікаў з'яўляюцца калегіяльнасць, сістэмнасць, цэласнасць экспертных ацэнак.

4. Атэстацыя педагогічных работнікаў праводзіцца на прысваенне або пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - атэстацыя).

Атэстацыя праводзіцца на прысваенне другой, першай, вышэйшай кваліфікацыйных катэгорый, а настаўнікаў, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі, а таксама адукацыйную праграму спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі і адукацыйную праграму спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі для асоб з інтэлектуальнай недастатковасцю (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - настаўнікі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі), акрамя таго, - на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст".

Атэстацыя праводзіцца на пацвярджэнне другой, першай, вышэйшай кваліфікацыйных катэгорый, кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" у выпадках, якія вызначаны ў [частцы трэцяй пункта 5](#) дадзенай Інструкцыі.

(п. 4 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

5. Атэстацыя праводзіцца па ініцыятыве педагогічнага работніка або па ініцыятыве кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі, індывідуальнага прадпрымальніка, якому ў адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць (далей - ІП).

Па ініцыятыве педагогічнага работніка праводзіцца атэстацыя на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі.

Па ініцыятыве кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі (са згоды педагогічнага савета ўстанова адукацыі (савета ўстанова адукацыі), ІП можа праводзіцца атэстацыя на пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі ў дачыненні да педагогічнага работніка, які знізіў узровень сваёй працы і дзейнасць якога не адпавядае ўстаноўленым патрабаванням, або педагогічнага работніка, які мае перапынак у працы на педагогічных пасадах больш як два гады. Такой атэстацыі не падлягаюць цяжарныя жанчыны і жанчыны, якія маюць дзяцей ва ўзросце да пяці гадоў, члены атэстацыйных камісій, створаных у адпаведнасці з [пунктамі 14 і 15](#) дадзенай Інструкцыі. Атэстацыя на пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі з'яўляецца для педагогічнага работніка абавязковай.

Атэстацыя на пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі не павінна праводзіцца больш за адзін раз у пяць гадоў.

(п. 5 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

6. Прысваенне кваліфікацыйных катэгорый педагогічнаму работніку па кожнай займаемай пасадзе ажыццяўляецца паслядоўна, за выключэннем выпадкаў, якія прадугледжаны [часткай другой пункта 18, пунктамі 19 і 20-1](#) дадзенай Інструкцыі.

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.11.2014 N 163)

Кваліфікацыйная катэгорыя прысвойваецца педагогічнаму работніку па кожнай займаемай пасадзе, для якой прысваенне кваліфікацыйных катэгорый прадугледжана адпаведнай кваліфікацыйнай характарыстыкай.

(часть вторая п. 6 введена [постановлением](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

7. Выключаны.

(п. 7 исключен. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

8. Кваліфікацыйная катэгорыя, якая прысвоена педагогічнаму работніку па пасадзе, перайменаванай ва ўстаноўленым парадку, захоўваецца.

9. Кваліфікацыйная катэгорыя ў выпадках і ў парадку, якія ўстаноўлены дадзенай

Інструкцыяй, можа быць адменена.

10. Для правядзення атэстацыі ствараецца атэстацыйная камісія ў парадку, які ўстаноўлены дадзенай Інструкцыяй.

ГЛАВА 2

АТЭСТАЦЫЙНАЯ КАМІСІЯ, ЯЕ СКЛАД, ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ АТЭСТАЦЫІ

11. Атэстацыйная камісія ствараецца ў арганізацыі сістэмы адукацыі, структурных падраздзяленнях абласных (Мінскага гарадскога) выканаўчых камітэтаў, гарадскіх, раённых выканаўчых камітэтаў, мясцовых адміністрацый раёнаў у гарадах, якія ажыццяўляюць дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - аддзел (упраўленне) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа).

(п. 11 в ред. [постановления](#) Минобразования от 08.05.2018 N 37)

12. У склад атэстацыйнай камісіі не ўключаюцца педагогічныя работнікі, якія плануюць праходзіць атэстацыю у перыяд яе паўнамоцтваў.

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

13. Тэрмін паўнамоцтваў атэстацыйнай камісіі - адзін год з даты прыняцця загаду аб вызначэнні яе складу.

14. Атэстацыйная камісія арганізацыі сістэмы адукацыі ствараецца для атэстацыі педагогічных работнікаў гэтых арганізацый, за выключэннем атэстацыі педагогічных работнікаў на прысваенне і пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", у складзе не менш як пяць чалавек і выбіраецца на сходзе калектыву педагогічных работнікаў шляхам тайнага галасавання (далей - галасаванне). На сходзе павінна прысутнічаць больш за палову педагогічных работнікаў арганізацыі. У камісію могуць быць выбраны педагогічныя работнікі, якія маюць першую, вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю або кваліфікацыйную катэгорыю "настаўнік-метадыст". Абранымі ў атэстацыйную камісію лічацца педагогічныя работнікі, за якіх прагаласавала больш як 50 працэнтаў ад колькасці ўдзельнікаў сходу.

Перад правядзеннем выбараў педагогічных работнікаў у склад камісіі з членаў калектыву педагогічных работнікаў арганізацыі сістэмы адукацыі выбіраецца падліковая камісія ў колькасці не менш чым тры чалавекі (у складзе старшыні і членаў камісіі), якая ажыццяўляе тайнае галасаванне, падлік галасоў і афармленне пратакола падліковай камісіі з рашэннем па выніках выбаранна атэстацыйнай камісіі.

У склад атэстацыйнай камісіі арганізацыі сістэмы адукацыі ўваходзіць кіраўнік гэтай арганізацыі або па яго рашэнню іншая ўпаўнаважаная ім асоба, а таксама прадстаўнік прафсаюзнага камітэта (пры яго наяўнасці), упаўнаважаны адпаведным прафсаюзным камітэтам.

Склад атэстацыйнай камісіі арганізацыі сістэмы адукацыі вызначаецца загадам яе кіраўніка і да 1 кастрычніка бягучага навучальнага года даводзіцца да ведама педагогічных работнікаў.

У рабоце атэстацыйнай камісіі могуць прымаць удзел па аднаму ўпаўнаважанаму прадстаўніку аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа і вышэйстаячага прафсаюзнага органа.

(часть пятая п. 14 в ред. [постановления](#) Минобразования от 08.05.2018 N 37)

Атэстацыйная камісія выбірае старшыню, намесніка старшыні, сакратара з ліку членаў камісіі.

15. Атэстацыйная камісія аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа ствараецца для атэстацыі настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі, якія прэтэндуюць на прысваенне або павінны пацвердзіць кваліфікацыйную катэгорыю "настаўнік-

метадыст", педагогічных работнікаў арганізацый сістэмы адукацыі, у якіх з-за малой колькасці педагогічных работнікаў немагчыма стварыць камісію ў колькасці, вызначанай у [частцы першай пункта 14](#) дадзенай Інструкцыі, педагогічных работнікаў ІП, а таксама для разгляду спрэчных выпадкаў, якія звязаны з атэстацыяй педагогічных работнікаў, у складзе не менш як сем чалавек.

Педагогічныя работнікі прыватных устаноў адукацыі, іншых арганізацый, якім у адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць, педагогічныя работнікі ІП у выпадках, прадугледжаных [часткай першай](#) дадзенага пункта, праходзяць атэстацыю ў атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа па месцы дзяржаўнай рэгістрацыі або па месцы знаходжання структурнага (адасобленага) падраздзялення адпаведных прыватных устаноў адукацыі, арганізацый, якім у адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць, ІП.
(часть вторая п. 15 в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

У склад атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа ўключаюцца педагогічныя работнікі арганізацый сістэмы адукацыі, якія маюць першую, вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю або кваліфікацыйную катэгорыю "настаўнік-метадыст", упаўнаважаныя прадстаўнікі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, а таксама адпаведнага камітэта прафсаюза (пры яго наяўнасці).

Склад атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа вызначаецца загадам кіраўніка адпаведнага аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа і не пазней за 1 кастрычніка бягучага навучальнага года даводзіцца да ведама зацікаўленых.

16. Пералік арганізацый сістэмы адукацыі, работнікі якіх атэстуюцца камісіяй аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа (далей - пералік устаноў), складаецца штогод да 1 кастрычніка па прапанове кіраўнікоў падведаных устаноў адукацыі, прыватных устаноў адукацыі, іншых арганізацый, якім у адпаведнасці з заканадаўствам дазволена ажыццяўляць адукацыйную дзейнасць.

17. Педагогічны работнік, які выказаў жаданне прайсці атэстацыю на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі, падае пісьмовую заяву ў атэстацыйную камісію, якая прымае рашэнне аб допуску яго да атэстацыі (адмове ў допуску).
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

Рашэнне аб допуску ці адмове да допуску педагогічнага работніка да атэстацыі прымаецца на чарговым пасяджэнні атэстацыйнай камісіі. Дадзенае рашэнне з'яўляецца падставай да выдання загада аб правядзенні атэстацыі, змест якога ўказаны ў [пункце 22](#) дадзенай Інструкцыі.
(часть вторая п. 17 введена [постановлением](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

18. Абавязковымі ўмовамі допуску педагогічнага работніка да атэстацыі на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі з'яўляюцца:

адпаведнасць атрыманай адукацыі кваліфікацыйным патрабаванням;

наяўнасць стажу працы (акрамя выпадкаў, якія прадугледжаны [часткамі трэцяй - пятай і сёмай пункта 19, пунктамі 20 і 20-1](#) дадзенай Інструкцыі) у адпаведнасці з [часткамі першай, другой і шостага пункта 19](#) дадзенай Інструкцыі;
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

засваенне зместу адукацыйнай праграмы павышэння кваліфікацыі кіраўніцкіх работнікаў і спецыялістаў, акрамя выпадкаў, якія прадугледжаны [часткамі трэцяй - шостага пункта 19](#) дадзенай Інструкцыі, у тэрміны, прадугледжаныя заканадаўствам.
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

Абавязковымі ўмовамі допуску для педагогічных работнікаў, якія прэтэндуюць на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", акрамя пералічаных у [абзацах другім - чацвёртым часткі першай](#) дадзенага пункта, з'яўляецца наяўнасць аўтарскай метадыкі выкладання вучэбнага прадмета або ўласнага вопыту, які абагульнены і выкарыстоўваецца іншымі настаўнікамі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, публікацый у навукова-метадычных і іншых выданнях аб вопыце прымянення сучасных адукацыйных, выхаваўчых і інфармацыйных тэхналогій, выкарыстання эфектыўных педагогічных формаў, метадаў і сродкаў навучання.

19. Прэтэндаваць на прысваенне другой і першай кваліфікацыйных катэгорый могуць педагогічныя работнікі (акрамя майстроў вытворчага навучання ўстаноў адукацыі), якія маюць стаж працы на пасадзе, па якой атэстуюцца (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - стаж працы), два гады, вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі і кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" - тры гады з дня прысваення папярэдняй кваліфікацыйнай катэгорыі. У гэты стаж ўлічваецца час працы на пасадах, якія былі перайменаваны ва ўстаноўленым парадку.
(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 [N 20](#), от 26.11.2014 [N 163](#))

Майстры вытворчага навучання ўстаноў адукацыі дапускаюцца да атэстацыі з улікам стажу працы, які вызначаны кваліфікацыйнымі патрабаваннямі.

Асобы, якія атрымалі [дыплом](#) аб сярэдняй спецыяльнай адукацыі з адзнакай, [дыплом](#) аб вышэйшай адукацыі з адзнакай, [дыплом](#) магістра ці [дыплом](#) даследчыка, дапускаюцца да атэстацыі на прысваенне другой кваліфікацыйнай катэгорыі без уліку стажу працы на пасадзе, па якой яны праходзяць атэстацыю.
(часть третья п. 19 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 [N 46](#))

Педагогічныя работнікі, якія прыняты з пасады прафесарска-выкладчыцкага складу і маюць стаж працы на гэтай пасадзе не менш чым два гады, дапускаюцца да атэстацыі на прысваенне другой кваліфікацыйнай катэгорыі без уліку стажу працы на пасадзе, па якой яны праходзяць атэстацыю.
(часть четвертая п. 19 введена [постановлением](#) Минобразования от 26.03.2014 [N 20](#))

Педагогічныя работнікі, якія прыняты з пасады прафесарска-выкладчыцкага складу і маюць стаж працы на гэтай пасадзе не менш чым чатыры гады, дапускаюцца да атэстацыі на прысваенне першай кваліфікацыйнай катэгорыі без уліку стажу працы на пасадзе, па якой яны праходзяць атэстацыю.
(часть пятая п. 19 введена [постановлением](#) Минобразования от 26.03.2014 [N 20](#); в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.11.2014 [N 163](#))

Асобы, якія маюць вучоную ступень і (ці) вучонае званне, дапускаюцца да атэстацыі на прысваенне першай кваліфікацыйнай катэгорыі пры наяўнасці стажу працы адзін год, а вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі - адзін год з дня прысваення першай кваліфікацыйнай катэгорыі. Пры гэтым прэтэндаваць на першую кваліфікацыйную катэгорыю яны могуць без прысваення другой кваліфікацыйнай катэгорыі.
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 [N 46](#))

Педагогічныя работнікі, якім кваліфікацыйная катэгорыя прысвоена ў замежных краінах, дапускаюцца да атэстацыі на прысваенне той жа кваліфікацыйнай катэгорыі без уліку стажу працы на пасадзе, па якой яны праходзяць атэстацыю.
(часть седьмая п. 19 введена [постановлением](#) Минобразования от 11.05.2017 [N 46](#))

У стаж працы, які вызначаны ў [частках першай, другой і чацвёртай - шоста](#) дадзенага пункта, не ўлічваецца перыяд знаходжання педагогічнага работніка ў адпачынку па догляду за дзіцём да дасягнення ім узросту трох гадоў.
(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 [N 20](#), от 11.05.2017 [N 46](#))

20. Пры праходжанні атэстацыі на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі маюць права прэтэндаваць незалежна ад стажу працы ў якасці педагагічных работнікаў, які вызначаны [часткай першай пункта 19](#) дадзенай Інструкцыі, на прысваенне той жа кваліфікацыйнай катэгорыі, якая ім была прысвоена раней, наступныя педагагічныя работнікі:

акампаніятары, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, музычнага кіраўніка, метадыста, канцэртмайстра ці педагога дадатковай адукацыі;

выкладчыкі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, настаўніка-дэфектолага, метадыста ці майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі;

выхавальнікі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, настаўніка-дэфектолага, выхавальніка дашкольнай адукацыі, педагога сацыяльнага, педагога-псіхолага, педагога-арганізатара, педагога дадатковай адукацыі, культурнага арганізатара, метадыста ці майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі;

выхавальнікі-метадысты, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, настаўніка-дэфектолага, выхавальніка дашкольнай адукацыі, метадыста, педагога сацыяльнага, педагога-псіхолага, педагога-арганізатара, педагога дадатковай адукацыі ці майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі;

выхавальнікі дашкольнай адукацыі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, настаўніка-дэфектолага, выхавальніка, метадыста, выхавальніка-метадыста, кіраўніка фізічнага выхавання, музыкальнага кіраўніка, педагога сацыяльнага, педагога-псіхолага ці педагога-арганізатара;

інструктары па фізічнай культуры, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, кіраўніка фізічнага выхавання, ці педагога дадатковай адукацыі;

кіраўнікі фізічнага выхавання, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, выхавальніка дашкольнай адукацыі, метадыста, інструктара па фізічнай культуры, педагога дадатковай адукацыі ці педагога-арганізатара;

канцэртмайстры, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, метадыста, акампаніятара, музычнага кіраўніка ці педагога дадатковай адукацыі;

майстры вытворчага навучання ўстанова адукацыі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка ці метадыста;

метадысты, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, настаўніка-дэфектолага, выхавальніка дашкольнай адукацыі, выхавальніка, выхавальніка-метадыста, педагога сацыяльнага, педагога-псіхолага, педагога-арганізатара, педагога дадатковай адукацыі ці майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі;

музычныя кіраўнікі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, выхавальніка дашкольнай адукацыі, акампаніятара, культурнага арганізатара, канцэртмайстра ці педагога дадатковай адукацыі;

настаўнікі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах выкладчыка, настаўніка-дэфектолага, метадыста ці майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі;

настаўнікі-дэфектолагі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка ці метадыста;

педагогі сацыяльныя, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, выхавальніка дашкольнай адукацыі, выхавальніка, культурганізатара, метадыста, педагога-псіхолага, педагога-арганізатара ці педагога дадатковай адукацыі;

педагогі-арганізатары, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, выхавальніка дашкольнай адукацыі, выхавальніка, культурганізатара, метадыста, педагога-псіхолага ці педагога сацыяльнага;

педагогі-псіхолагі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, метадыста, выхавальніка дашкольнай адукацыі ці выхавальніка;

педагогі дадатковай адукацыі, калі ім прысвоена адпаведная кваліфікацыйная катэгорыя па пасадах настаўніка, выкладчыка, выхавальніка, выхавальніка дашкольнай адукацыі, музычнага кіраўніка, кіраўніка фізічнага выхавання, майстра вытворчага навучання ўстанова адукацыі, культурганізатара, метадыста, інструктара па фізічнай культуры, канцэртмайстра, акампаніятара ці педагога-арганізатара.

Пры праходжанні атэстацыі ў выпадках, прадугледжаных **часткай першай** дадзенага пункта, педагогічныя работнікі, якія прэтэндуюць на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі, кваліфікацыйны экзамен не здаюць.

(п. 20 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

20-1. У выключным выпадку педагогічны работнік па хадайніцтве кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі ці ІП або атэстацыйнай камісіі без уліку прысвоенай раней кваліфікацыйнай катэгорыі і (або) стажу працы на пасадазе, па якой ён праходзіць атэстацыю, можа быць дапушчаны да атэстацыі на прысваенне першай, вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі са згоды кіраўніка структурнага падраздзялення абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі.

(п. 20-1 введён [постановлением](#) Минобразования от 26.11.2014 N 163; в ред. постановлений Минобразования от 11.05.2017 N 46, от 08.05.2018 N 37)

21. Выключаны.

(п. 21 ісклучен. - [Постановление](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

22. Падставай для правядзення атэстацыі з'яўляецца загад кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі (аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа) (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - кіраўнік), якім вызначаюцца:

тэрміны правядзення атэстацыі;

спіс педагогічных работнікаў, якія дапушчаны да атэстацыі на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі, а таксама праходзяць атэстацыю на пацвяржэнне кваліфікацыйнай катэгорыі (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - атэстуемая);

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

графік атэстацыі (узгадняецца з адпаведным прафсаюзным камітэтам), які прадугледжвае дату атэстацыі (этапаў атэстацыі) кожнага атэстуемага з улікам тэрмінаў правядзення кваліфікацыйнага экзамену, парадак правядзення якога ўстаноўлены **главой 3** дадзенай Інструкцыі.

Загад аб правядзенні атэстацыі даводзіцца да ведама атэстуемых на працягу трох працоўных дзён з дня яго выдання.

Тэрмін правядзення атэстацыі педагогічнага работніка на прысваенне другой і першай кваліфікацыйных катэгорый, пацвярджэння другой і першай кваліфікацыйных катэгорый не павінен перавышаць трох месяцаў з даты азнаямлення атэстувемага з загадам аб правядзенні атэстацыі.

(часть третья п. 22 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

Тэрмін правядзення атэстацыі педагогічнага работніка на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі і кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", пацвярджэння вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі і кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" не павінен перавышаць чатырох месяцаў з даты выдачы педагогічнаму работніку выпіскі з пратакола пасяджэння кваліфікацыйнай камісіі (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - выпіска з пратакола) аб здачы кваліфікацыйнага экзамену гэтым педагогічным работнікам.

У тэрміны, якія вызначаны ў [частках трэцяй і чацвёртай](#) дадзенага пункта, не ўлічваюцца перыяды часовай непрацаздольнасці і працоўнага і (ці) сацыяльнага адпачынку педагогічнага работніка.

(п. 22 в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

23. Арганізацыйная работа па падрыхтоўцы да атэстацыі ажыццяўляецца асобай, упаўнаважанай кіраўніком арганізацыі сістэмы адукацыі, з удзелам членаў атэстацыйнай камісіі і ўключае наступныя этапы:

вывучэнне педагогічнай дзейнасці атэстувемага;

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

падрыхтоўку аналітычнай інфармацыі, якая змяшчае вынікі вывучэння педагогічнай дзейнасці атэстувемага, а таксама падрабязныя звесткі аб праходжанні папярэдняй атэстацыі і прынятым рашэнні;

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

састаўленне характарыстыкі педагогічнага работніка (далей - характарыстыка), якая змяшчае ацэнку яго прафесійных, дзелавых і асабістых якасцей.

Характарыстыка ўзгадняецца з адпаведным прафсаюзным камітэтам (пры яго наяўнасці). Аналітычная інфармацыя і характарыстыка (далей - атэстацыйныя матэрыялы) падпісваюцца кіраўніком арганізацыі сістэмы адукацыі, ІП.

Атэстувемы павінен быць азнаёмлены з характарыстыкай не пазней чым за тыдзень, а ў выпадку праходжання атэстацыі ў атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа - не пазней чым за два тыдні да пачатку атэстацыйнай гутаркі.

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

Атэстацыйныя матэрыялы педагогічнага работніка, які праходзіць атэстацыю ў атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, накіроўваюцца ў камісію не пазней чым за 10 дзён да пачатку атэстацыі.

Тэрмін падрыхтоўкі атэстацыйных матэрыялаў не павінен перавышаць двух месяцаў з даты:

азнаямлення педагогічнага работніка з загадам аб правядзенні атэстацыі - у дачыненні да педагогічнага работніка, які праходзіць атэстацыю на прысваенне (пацвярджэнне) другой або першай кваліфікацыйнай катэгорыі;

(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 [N 20](#), от 11.05.2017 [N 46](#))

выдачы педагогічнаму работніку выпіскі з пратакола аб здачы кваліфікацыйнага экзамену - у дачыненні да педагогічнага работніка, які праходзіць атэстацыю на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі (кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") або пацвярджэнне

вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі (кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст").
(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

Часть исключена. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46.

24. Атэстацыя праводзіцца ў форме:

атэстацыйнай гутаркі - пры прысваенні (пацвярджэнні) другой і першай кваліфікацыйных катэгорый;

кваліфікацыйнага экзамену і атэстацыйнай гутаркі - пры прысваенні (пацвярджэнні) вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі, кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст".

(п. 24 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

25. Выключаны.

(п. 25 исключен. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

26. Выключаны.

(п. 26 исключен. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

27. Кваліфікацыйны экзамен папярэднічае атэстацыйнай гутарцы.

28. Вынікі кваліфікацыйнага экзамену ацэньваюцца адзнакамі "здаў" або "не здаў".

29. У выпадку, калі атэстуемы па выніках кваліфікацыйнага экзамену пры праходжанні атэстацыі на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі (кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") атрымаў адзнаку "здаў", але атэстацыйная камісія не прыняла рашэнне аб прысваенні яму кваліфікацыйнай катэгорыі, ён мае права прайсці атэстацыю ў форме атэстацыйнай гутаркі на працягу трох гадоў з даты здачы кваліфікацыйнага экзамену.

У выпадку, калі атэстуемы па выніках кваліфікацыйнага экзамену пры праходжанні атэстацыі на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі (кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") атрымаў адзнаку "не здаў", далейшая яго атэстацыя не праводзіцца.

У выпадку, калі атэстуемы па выніках кваліфікацыйнага экзамену пры праходжанні атэстацыі на пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі (кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") атрымаў адзнаку "здаў", але атэстацыйная камісія не пацвердзіла яму кваліфікацыйную катэгорыю, або атэстуемы па выніках кваліфікацыйнага экзамену пры праходжанні такой атэстацыі атрымаў адзнаку "не здаў", кваліфікацыйная катэгорыя яму зніжаецца.

30. Ад здачы кваліфікацыйнага экзамену пры праходжанні атэстацыі на прысваенне і пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі вызваляюцца:

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

30.1. педагогічныя работнікі, якія маюць дзяржаўныя ўзнагароды Рэспублікі Беларусь (БССР), былога Саюза ССР, а таксама дзяржаў - удзельніц СНД, прысвоеныя за дасягненні ў сферы адукацыі;

30.2. педагогічныя работнікі, якія маюць вучоную ступень і (ці) вучонае званне;

30.3. педагогічныя работнікі - аўтары падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў, якія афіцыйна зацверджаны або дапушчаны ў якасці адпаведнага віду вучэбнага выдання Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь;

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

30.4. педагогічныя работнікі, якія сталі пераможцамі абласнога (Мінскага гарадскога) або

пераможцамі ці лаўрэатамі заключнага этапу рэспубліканскіх конкурсаў прафесійнага майстэрства педагагічных работнікаў;

30.5. педагагічныя работнікі, якія за апошнія пяць гадоў падрыхтавалі пераможцаў (дыпломы I, II, III ступені) міжнародных алімпіяд, заключнага этапу рэспубліканскай алімпіяды па вучэбных прадметах сярод навучэнцаў устаноў адукацыі, якія асвойваюць змест адукацыйных праграм базавай адукацыі, сярэдняй адукацыі, спецыяльнай адукацыі на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі, прафесіянальна-тэхнічнай адукацыі, якая забяспечвае атрыманне кваліфікацыі рабочага (служачага) і агульнай сярэдняй адукацыі, прафесіянальна-тэхнічнай адукацыі, якая забяспечвае атрыманне кваліфікацыі рабочага (служачага) і агульнай сярэдняй адукацыі з вывучэннем асобных прадметаў на павышаным узроўні, сярэдняй спецыяльнай адукацыі на падставе агульнай базавай адукацыі, а таксама рэспубліканскай алімпіяды прафесійнага майстэрства навучэнцаў, курсантаў устаноў, якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы сярэдняй спецыяльнай адукацыі, пераможцаў (дыпломы I, II, III ступені) рэспубліканскіх конкурсаў прафесійнага майстэрства навучэнцаў устаноў прафесіянальна-тэхнічнай адукацыі, міжнародных фестываляў тэхнічнай і мастацкай творчасці навучэнскай моладзі, пераможцаў (Гран-пры, першае, другое, трэцяе месца, дыпломы I, II, III ступені) і (або) прызёраў міжнародных і рэспубліканскіх фестываляў, конкурсаў, выстаў, пленэраў, іншых мастацка-творчых спаборніцтваў, тэле- і радыёпраектаў, якія праводзяцца ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, а таксама афіцыйных спартыўных спаборніцтваў, якія праводзяцца ў адпаведнасці з рэспубліканскімі каляндарнымі планамі, міжнародных спартыўных спаборніцтваў, пераможцаў міжнародных (рэспубліканскіх) фестываляў (конкурсаў) сярод выхаванцаў устаноў дашкольнай адукацыі;

(пп. 30.5 в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

30.6. педагагічныя работнікі - пераможцы конкурсу настаўнікаў, навукова-педагагічных работнікаў і іншых асоб, а таксама асобы, якім уручана пасведчанне спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў ці спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі;

(пп. 30.6 в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

30.7. педагагічныя работнікі, пад кіраўніцтвам якіх непрафесійным (аматарскім) калектывам мастацкай творчасці прысвоена (пацверджана) найменне "народны" ("узорны") або званне "Заслужаны аматарскі калектыў Рэспублікі Беларусь".

(пп. 30.7 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

31. Атэстацыйная гутарка праводзіцца ў адпаведнасці з графікам атэстацыі на пасяджэнні атэстацыйнай камісіі. Атэстацыйная камісія разглядае атэстацыйныя матэрыялы, прадстаўленыя на педагагічных работнікаў, якія праходзяць атэстацыю.

Па выніках разгляду атэстацыйных матэрыялаў па кожнаму атэстуемаму атэстацыйная камісія прымае шляхам адкрытага (тайнага) галасавання рашэнне, прадугледжанае [падпунктамі 46.1 - 46.4 пункта 46](#) дадзенай Інструкцыі.

Пасяджэнне атэстацыйнай камісіі афармляецца пратаколам, у якім падрабязна фіксуецца змест атэстацыйнай гутаркі (у тым ліку рэкамендацыі, якія даюцца атэстуемаму). Пратакол падпісваецца старшынёй і ўсімі членамі атэстацыйнай камісіі, якія прымалі ўдзел у галасаванні.

ГЛАВА 3

ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ КВАЛІФІКАЦЫЙНАГА ЭКЗАМЕНУ

32. Кваліфікацыйны экзамен (далей - экзамен) праводзіцца ў мэтах незалежнай экспертнай ацэнкі навукова-тэарэтычнай і метадычнай падрыхтоўкі педагагічных работнікаў.

33. Асноўнымі задачамі экзамену з'яўляюцца:

стымуляванне росту прафесійнага майстэрства педагагічных работнікаў, развіццё іх творчай ініцыятывы;

авалоданне перадавым вопытам;

уклучэнне ў даследчую дзейнасць;

вызначэнне ўзроўню прафесійнага майстэрства педагагічнага работніка, які дасягнуты пасля атрымання папярэдняй кваліфікацыйнай катэгорыі.

34. Экзамен пры праходжанні атэстацыі на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі і пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі праводзіцца ў дзяржаўнай установе адукацыі "Акадэмія паслядыпломнай адукацыі", установе адукацыі "Рэспубліканскі інстытут прафесіянальнай адукацыі", дзяржаўнай установе адукацыі "Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы", ўстанове адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў", установе адукацыі "Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі", установе адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры", дзяржаўнай установе адукацыі "Беларуская медыцынская акадэмія паслядыпломнай адукацыі", абласных (Мінскім гарадскім) інстытутах развіцця адукацыі.

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 08.05.2018 N 37)

Экзамен пры праходжанні атэстацыі на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" і пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" праводзіцца ў дзяржаўнай установе адукацыі "Акадэмія паслядыпломнай адукацыі".

Размеркаванне педагагічных работнікаў для здачы кваліфікацыйнага экзамену сярод устаноў адукацыі ажыццяўляецца ў адпаведнасці з [дадаткам](#).

(п. 34 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

35. Метадычнае забеспячэнне экзамену, які праводзіцца пры праходжанні атэстацыі на прысваенне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі і пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі ў дзяржаўнай установе адукацыі "Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы", у ўстанове адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў", установе адукацыі "Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі", установе адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры", дзяржаўнай установе адукацыі "Беларуская медыцынская акадэмія паслядыпломнай адукацыі" вызначаецца гэтымі ўстановамі.

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 08.05.2018 N 37)

Метадычнае забеспячэнне атэстацыі (за выключэннем атэстацыі выкладчыкаў вучэбных прадметаў (вучэбных дысцыплін) прафесійнага кампаненту і майстроў вытворчага навучання ўстановы адукацыі) вызначае дзяржаўная ўстанова адукацыі "Акадэмія паслядыпломнай адукацыі" сумесна з установай адукацыі "Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка".

Метадычнае забеспячэнне атэстацыі выкладчыкаў вучэбных прадметаў (вучэбных дысцыплін) прафесійнага кампаненту і майстроў вытворчага навучання ўстановы адукацыі вызначае ўстанова адукацыі "Рэспубліканскі інстытут прафесіянальнай адукацыі".

(п. 35 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

36. З праграмай і формамі экзамену педагагічны работнік мае права азнаёміцца ва ўстанове адукацыі з ліку тых, якія ўказаны ў [пункце 34](#) дадзенай Інструкцыі, дзе ён здае экзамен (далей - установа адукацыі), а таксама на афіцыйным сайце ў глабальнай камп'ютарнай сетцы Інтэрнэт дадзенай установы і выбраць адну з формаў экзамену.

(в ред. постановлений Минобразования от 26.03.2014 N 20, от 11.05.2017 N 46)

37. Для правядзення экзамену пры праходжанні атэстацыі на прысваенне вышэйшай

кваліфікацыйнай катэгорыі і пацвярджэнне вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі, на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" і пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст" тэрмінам на адзін год ва ўстановах адукацыі, якія ўказаны ў [пункце 34](#) дадзенай Інструкцыі, ствараюцца кваліфікацыйныя камісіі па напрамках педагагічнай дзейнасці (далей, калі не ўстаноўлена іншае, - камісіі), у склад якіх уключаюцца педагагічныя работнікі з ліку прафесарска-выкладчыцкага складу ўстаноў вышэйшай адукацыі, дадатковай адукацыі дарослых, настаўнікі ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, якім прысвоена вышэйшая кваліфікацыйная катэгорыя (кваліфікацыйная катэгорыя "настаўнік-метадыст"), выкладчыкі ўстаноў прафесіянальна-тэхнічнай, сярэдняй спецыяльнай адукацыі. У складзе камісіі вызначаецца старшыня.

Камісіі ствараюцца па напрамках педагагічнай дзейнасці рашэннем кіраўніка ўстановы адукацыі да 1 снежня.

(часть вторая п. 37 в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

Часть исключена. - [Постановление](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46.

38. Тэрміны правядзення экзамену вызначаюцца загадам кіраўніка ўстановы адукацыі і даводзяцца да ведама зацікаўленых.

39. Да здачы экзамену дапускаюцца асобы, якія маюць накіраванне арганізацыі сістэмы адукацыі, а ў выпадках, якія прадугледжаны [часткай першай пункта 15](#) дадзенай Інструкцыі, - аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа па месцы праходжання атэстацыі.

40. Для здачы экзамену ва ўстанове адукацыі з ліку педагагічных работнікаў фарміруюцца, як правіла, групы. Напаяўняльнасць груп складае 10 - 12 чалавек.

41. На экзамене педагагічнаму работніку выдаецца экзаменацыйны ліст са штампам установы адукацыі, у якім ён робіць запісы.

42. Па выніках экзамену на прысваенне вышэйшай катэгорыі (пацвярджэнне вышэйшай катэгорыі, прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") педагагічнаму работніку рашэннем большасці членаў камісіі, якія прымаюць удзел у пасяджэнні, выстаўляецца адпаведная адзнака. Рашэнне камісіі лічыцца правамоцным пры наяўнасці на пасяджэнні дзвюх трэцей членаў гэтай камісіі.

43. Вынікі экзамену фіксуюцца ў экзаменацыйнай ведамасці, якая падпісваецца старшынёй кваліфікацыйнай камісіі і яе членамі. Тэрмін захоўвання экзаменацыйных ведамасцей - пяць гадоў.

44. Па выніках здачы экзамену на прысваенне вышэйшай катэгорыі (пацвярджэнне вышэйшай катэгорыі, прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст") атэстуемаму выдаецца выпіска з пратакола пасяджэння кваліфікацыйнай камісіі за подпісам кіраўніка ўстановы адукацыі (далей - выпіска з пратакола). Выпіска з пратакола прадстаўляецца педагагічным работнікам у тую атэстацыйную камісію, у якой ён атэстуецца.

У выпадку, калі педагагічны работнік праходзіць атэстацыю ў адпаведнасці з [часткай першай пункта 29](#) дадзенай Інструкцыі ў іншага наймальніка, выпіска з пратакола па жаданню педагагічнага работніка накіроўваецца ў атэстацыйную камісію той арганізацыі сістэмы адукацыі (аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа), дзе ён праходзіць атэстацыю, па яе запыту. У арганізацыі сістэмы адукацыі (аддзеле (упраўленні) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа), якая накіроўвае выпіску з пратакола, захоўваецца яе копія, якая завяраецца гэтай арганізацыяй (аддзелам (упраўленнем) адукацыі).

45. На перыяд паўнамоцтваў кваліфікацыйных камісій па напрамках педагагічнай дзейнасці ва ўстанове адукацыі рашэннем яе кіраўніка ствараецца апеляцыйная камісія. У склад апеляцыйнай камісіі не ўключаюцца члены кваліфікацыйных камісій.

Пры нязгодзе педагагічнага работніка з адзнакай па выніках экзамену ён мае права звярнуцца ў апеляцыйную камісію ў дзень здачы экзамену. Апеляцыя разглядаецца камісіяй у дзень звароту атэстуемага.

Рашэнне апеляцыйнай камісіі аб'яўляецца педагагічнаму работніку ў пісьмовай форме не пазней чым праз пяць дзён пасля яго звароту.

ГЛАВА 4

РАШЭННІ, ЯКІЯ ПРЫМАЮЦА ПА ВЫНІКАХ АТЭСТАЦЫІ

46. На падставе вынікаў атэстацыйнай гутаркі атэстацыйная камісія вырашае:

46.1. прысвоіць (адмовіць у прысваенні) адпаведную кваліфікацыйную катэгорыю (з назвай пасады педагагічнага работніка, па якой ён атэстуецца);

46.2. пацвердзіць кваліфікацыйную катэгорыю (з назвай пасады педагагічнага работніка, па якой ён атэстуецца);

46.3. знізіць кваліфікацыйную катэгорыю, якая была прысвоена раней (з назвай пасады педагагічнага работніка, па якой ён атэстуецца);

46.4. адмяніць кваліфікацыйную катэгорыю (з назвай пасады педагагічнага работніка, па якой ён атэстуецца).

47. Пры прыняцці рашэння аб адмене педагагічнаму работніку другой кваліфікацыйнай катэгорыі, па якой ён праходзіць атэстацыю на пацвярджэнне, дадзеная кваліфікацыйная катэгорыя адмяняецца.

Пры прыняцці рашэння аб зніжэнні педагагічнаму работніку першай (вышэйшай) кваліфікацыйнай катэгорыі ці кваліфікацыйнай катэгорыі "настаўнік-метадыст", па якой ён праходзіць атэстацыю на пацвярджэнне, за ім захоўваецца адпаведна другая (першая) ці вышэйшая кваліфікацыйная катэгорыя.

(п. 47 в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

48. Калі пры правядзенні атэстацыі на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі атэстацыйнай камісіяй устаноўлена парушэнне патрабаванняў заканадаўства пры прысваенні педагагічнаму работніку папярэдняй кваліфікацыйнай катэгорыі, яна прымае рашэнне адмовіць у прысваенні кваліфікацыйнай катэгорыі, на якую прэтэндуе педагагічны работнік. Пры наяўнасці падставы для захавання ў яго кваліфікацыйнай катэгорыі, якую ён мае, са згоды педагагічнага работніка атэстацыйная камісія прымае рашэнне аб яе пацвярджэнні, а пры адсутнасці падставы для захавання ў педагагічнага работніка гэтай кваліфікацыйнай катэгорыі або адказе яго на яе пацвярджэнне - рашэнне аб адмене гэтай кваліфікацыйнай катэгорыі.

49. Калі пры правядзенні атэстацыі на пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі атэстацыйнай камісіяй устаноўлена парушэнне патрабаванняў заканадаўства пры прысваенні педагагічнаму работніку гэтай кваліфікацыйнай катэгорыі, то пры наяўнасці падставы для прысваення педагагічнаму работніку дадзенай кваліфікацыйнай катэгорыі камісія прымае рашэнне аб яе пацвярджэнні, а пры адсутнасці падставы для прысваення гэтай кваліфікацыйнай катэгорыі - рашэнне аб яе адмене.

Калі педагагічны работнік адмовіўся ад праходжання атэстацыі на пацвярджэнне кваліфікацыйнай катэгорыі або не з'явіўся на кваліфікацыйны экзамен або атэстацыйную гутарку без уважлівых прычын, рашэннем атэстацыйнай камісіі дадзеная катэгорыя зніжаецца (адмяняецца).

(часть вторая п. 49 введена [постановлением](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20; в ред. [постановления](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46)

50. Рашэнне атэстацыйнай камісіі лічыцца правамоцным, калі за яго прагаласавала больш як 50 працэнтаў ад колькасці ўдзельнікаў галасавання і пры наяўнасці на пасяджэнні дзвюх трэцей членаў гэтай камісіі. Пры роўнай колькасці галасоў рашэнне лічыцца прынятым на карысць атэстэмага.

3 рашэннем атэстацыйнай камісіі атэстэмага знаёмяць непасрэдна пасля атэстацыі пад роспіс.

51. Рашэнне атэстацыйнай камісіі арганізацыі сістэмы адукацыі ў 5-дзённы тэрмін афармляецца загадам кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі, а ў выпадках, якія прадугледжаны **часткай першай пункта 15** дадзенай Інструкцыі, - аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа і ўступае ў сілу з дня падпісання загада.
(в ред. **постановления** Минобразования от 11.05.2017 N 46)

52. У выпадку, калі па выніках атэстацыі прынята рашэнне аб адмове ў прысваенні кваліфікацыйнай катэгорыі, зніжэнні або яе адмене, а таксама ў выпадку, які прадугледжаны **часткай другой пункта 29** дадзенай Інструкцыі, педагагічны работнік мае права прайсці атэстацыю на прысваенне кваліфікацыйнай катэгорыі не раней чым праз адзін год пасля прыняцця адпаведнага рашэння атэстацыйнай камісіяй.

53. Атэстацыйныя матэрыялы, заява, пратаколы пасяджэння атэстацыйнай камісіі захоўваюцца пяць гадоў у арганізацыі сістэмы адукацыі, а ў выпадках, якія прадугледжаны **часткай першай пункта 15** дадзенай Інструкцыі, - аддзеле (упраўленні) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа.

54. Пры парушэнні працэдур атэстацыі, якая ўстаноўлена дадзенай Інструкцыяй, выяўленым атэстацыйнай камісіяй арганізацыі сістэмы адукацыі, педагагічны работнік у дзесяцідзённы тэрмін з дня азнаямлення з рашэннем атэстацыйнай камісіі мае права звярнуцца з заявай у атэстацыйную камісію аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, а пры парушэнні, выяўленым атэстацыйнай камісіяй аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, - у вышэйстаячы аддзел (упраўленне) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, акрамя выпадкаў, калі парушэнні былі дапушчаны ў дачыненні да педагагічнага работніка, які атэстэецца ў атэстацыйнай камісіі структурнага падраздзялення абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі.
(в ред. **постановления** Минобразования от 08.05.2018 N 37)

Пры выяўленні парушэнняў працэдур атэстацыі, якая ўстаноўлена дадзенай Інструкцыяй, атэстацыйная камісія вышэйстаячага аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа мае права адмяніць рашэнне атэстацыйнай камісіі арганізацыі сістэмы адукацыі (аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа) і ў месячны тэрмін з дня звароту атэстэмага правесці паўторную атэстацыю работніка, у дачыненні да якога былі дапушчаны парушэнні.
(в ред. **постановления** Минобразования от 26.03.2014 N 20)

У выпадку, калі парушэнні былі дапушчаны ў дачыненні да педагагічнага работніка, які атэстэецца ў атэстацыйнай камісіі структурнага падраздзялення абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі, па звароту педагагічнага работніка для яго паўторнай атэстацыі ствараецца іншая атэстацыйная камісія структурнага падраздзялення абласнога (Мінскага гарадскога) выканаўчага камітэта, якое ажыццяўляе дзяржаўна-ўладныя паўнамоцтвы ў сферы адукацыі. У склад дадзенай камісіі не могуць быць уключаны асобы, якія прымалі рашэнне ў дачыненні да гэтага педагагічнага работніка пры папярэдняй атэстацыі.
(в ред. **постановления** Минобразования от 08.05.2018 N 37)

Рашэнне атэстацыйнай камісіі аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа, якое прынята ў выпадках, прадугледжаных часткамі другой і трэцяй дадзенага пункта, лічыцца канчатковым, аб'яўляецца загадам яго кіраўніка і даводзіцца да ведама кіраўніка арганізацыі сістэмы адукацыі (аддзела (упраўлення) адукацыі мясцовага выканаўчага і распарадчага органа).

(в ред. [постановления](#) Минобразования от 26.03.2014 N 20)

55. Спрэчкі, якія звязаны з атэстацыяй педагогічных работнікаў, разглядаюцца ў парадку, устаноўленым заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Дадатак
да Інструкцыі аб парадку
правядзення атэстацыі педагогічных
работнікаў сістэмы адукацыі
(акрамя педагогічных работнікаў з ліку
прафесарска-выкладчыцкага складу)

РАЗМЕРКАВАННЕ ПЕДАГАГІЧНЫХ РАБОТНІКАЎ ДЛЯ ЗДАЧЫ КВАЛІФІКАЦЫЙНАГА ЭКЗАМЕНУ СЯРОД УСТАНОЎ АДУКАЦЫІ

(введено [постановлением](#) Минобразования от 11.05.2017 N 46;
в ред. [постановления](#) Минобразования от 08.05.2018 N 37)

N п/п	Назва ўстановы	Педагогічныя работнікі, якія здаюць кваліфікацыйны экзамен
1	Абласныя (Мінскі гарадскі) інстытуты развіцця адукацыі	Педагогічныя работнікі арганізацый сістэмы адукацыі, педагогічныя работнікі ІП, за выключэннем педагогічных работнікаў, вызначаных у пунктах 3 - 8 дадзенага дадатку, і метадыстаў
2	Дзяржаўная ўстанова адукацыі "Акадэмія паслядыпломнай адукацыі"	Педагогічныя работнікі арганізацый сістэмы адукацыі, у тым ліку метадысты абласных (Мінскага гарадскога) інстытутаў развіцця адукацыі, дзяржаўнай установы "Акадэмія паслядыпломнай адукацыі", навукова-метадычнай установы "Нацыянальны інстытут адукацыі", педагогічныя работнікі ІП, за выключэннем педагогічных работнікаў, вызначаных у пунктах 3 - 8 дадзенага дадатку
3	Дзяржаўная ўстанова адукацыі "Беларуская медыцынская акадэмія паслядыпломнай адукацыі"	Педагогічныя работнікі ўстаноў адукацыі і іншых арганізацый сістэмы аховы здароўя
4	Установа адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў"	Педагогічныя работнікі ўстаноў адукацыі ў сферы культуры, за выключэннем педагогічных работнікаў, якія рэалізуюць змест адукацыйных праграм па

		вучэбных прадметах (вучэбных дысцыплінах) агульнаадукацыйнага кампанента
(в ред. постановления Минобразования от 08.05.2018 N 37)		
5	Дзяржаўная ўстанова адукацыі "Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы"	Педагагічныя работнікі ўстаноў вышэйшай адукацыі, іншых арганізацый, якія рэалізуюць змест адукацыйных праграм дадатковай адукацыі дарослых
6	Установа адукацыі "Беларуская дзяржаўная акадэмія музыкі"	Педагагічныя работнікі ўстаноў адукацыі ў сферы культуры, гімназій-каледжаў мастацтваў, за выключэннем педагагічных работнікаў, якія рэалізуюць змест адукацыйных праграм па вучэбных прадметах (вучэбных дысцыплінах) агульнаадукацыйнага кампанента
7	Установа адукацыі "Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры"	Кіраўнікі фізічнага выхавання, інструктары па фізічнай культуры, настаўнікі і выкладчыкі вучэбнага прадмета (вучэбнай дысцыпліны) "Фізічная культура і здароўе", педагогі дадатковай адукацыі, якія рэалізуюць змест адукацыйнай праграмы дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі (па турысцка- краязнаўчых, спартыўна-тэхнічных, фізкультурна- спартыўных профілях)
8	Установа адукацыі "Рэспубліканскі інстытут прафесіянальнай адукацыі"	Педагагічныя работнікі ўстаноў адукацыі сістэмы прафесіянальна-тэхнічнай адукацыі, сістэмы сярэдняй спецыяльнай адукацыі, за выключэннем педагагічных работнікаў, якія рэалізуюць змест адукацыйных праграм па вучэбных прадметах (вучэбных дысцыплінах) агульнаадукацыйнага кампанента, педагагічныя работнікі арганізацый сістэмы адукацыі, якія рэалізуюць змест адукацыйных праграм дадатковай адукацыі дарослых